

Nacionalne konzultacije s mladima o Inicijativi za osnivanje REKOM-a

Selce, Hrvatska

3. prosinca, 2009.

Nacionalne konzultacije s mladima u Hrvatskoj organizirali su Mreža mladih Hrvatske i NVO Documenta iz Zagreba sa 46 sudionika. Predavači su bili Eugen Jakovčić (Documenta, Zagreb, Hrvatska) i Ivan Novosel (Legalis, Zagreb, Hrvatska). Raspravu je moderirala Emina Bužinkić (Mreža mladih Hrvatske, Zagreb, Hrvatska).

Pregled prijedloga, preporuka i mišljenja sudionika/ca:

Povećanje regionalne mobilnosti mladih, interkulturalna suradnja, proizvodnja filmova o suočavanju i uključivanje medija trebali bi biti baza za izradu politika prema mladima.

Mislim da su naše generacije također indirektno žrtve rata. (...) Šanse su nam bitno smanjene u odnosu na naše vršnjake po Europi i u svijetu... Ono kako vidim moguće formiranje politika prema mladima je, osim važnosti formalnog i neformalnog obrazovanja, što je apsolutno prva stvar, jednako bitno je i poticanje mobilnosti, regionalne mobilnosti mladih. I druga isto tako vrlo bitna stvar je uloga medija i nezavisne dokumentarne produkcije. Svi smo vidjeli što mogu filmovi kao što su „Oluja nad Krajinom“, „Vukovar – posljednji rez“ ili „Izbrisani“ napraviti, kakve su to bombe koje su pukle u našim društvima. Apsolutno je potrebno više takvih filmova i treba ih „mainstrimati“, znači što više prikazivati na televiziji u udarnim terminima. (...) Rekla bih da je još izuzetno bitno u našim vladama, znači na nacionalnoj razini predložiti da se potiče, interkulturalna suradnja u regiji, i to usmjerena na suradnju mladih u područjima zajedničkih produkcija kulturnih događaja. (Katarina Pavić, Mreža mladih Hrvatske, Zagreb, Nacionalne konzultacije sa mladima o Inicijativi za osnivanje REKOM-a, Selce, Hrvatska, 3. prosinca, 2009)

Mladi trebaju tražiti od Vlade Hrvatske da udžbenike oslobodi mitskih sadržaja o sukobima i unese što više činjenica.

(...)Puno se napora, primjerice, ulaže u Njemačkoj, Poljskoj, Francuskoj u unapređenje udžbenika u kojima se pokušava izostaviti mitska interpretacija sukoba, a unijeti što više činjenica. Može li jedan od naših zahtjeva prema Vladi Republike Hrvatske ići u tom smjeru? (...) Možda bi bila dobra sugestija da se našim vladama uputi apel za osnivanje ovakve Regionalne komisije. Možda bi to mogla biti jedna zagovaračka inicijativa organizacija mladih. Pa ne znam, kako vam se to čini? Da uvrstimo u ove naše preporuke koje ćemo poslati Vladi Republike Hrvatske, da ozbiljno razmisli o osnivanju ovakve komisije. (...) Mreža mladih Hrvatske će se uključiti kroz aktivnosti upravnog odbora i operativnog tima u prikupljanje potpisa i podršku različitim lokalnim inicijativama. (Emina Bužinkić, Mreža

mladih Hrvatske, Zagreb, Nacionalne konzultacije s mladima o Inicijativi za osnivanje REKOM-a, Selce, Hrvatska, 3. prosinca, 2009)

Obrazovni sustav mora dugoročno raditi na izgradnji mira, primarno kroz udžbenike povijesti, sociologije... više činjenica, manje interpretacija. Mlade treba učiti vještinama kako da se nose u raznim interkulturalnim situacijama.

Smatramo da je obrazovni sustav nešto gdje se moglo dugoročno sustavno raditi na izgradnji mira u našem društvu. (...) U udžbenicima primarno povijesti, sociologije i različitih drugih predmeta, bilo bi bitno ne imati obojene interpretacije. Odnosno ne baviti se interpretacijama podataka, nego da bi bilo zdravije za naše društvo da ima više činjenica i da su interpretacije možda prepuštene mladima. Dakle, da imamo, na primjer, pobrojano u tom i tom mjestu je poginulo toliko i toliko civila, ta i ta vojska je bila u tom mjestu i tako dalje, da imamo podatke. Koliko sam ja informirana, mi još nemamo te točne podatke. (...) Isto tako, važno je učiti različite vještine, a ne samo dobijati znanja vezana uz izgradnju mira. Dakle, vještine koje bi mlade ljude kapacitirale da se nose sa situacijama u kojima će biti. I u njihovom odnosu prema prošlosti, i u kritičkom stavu i promišljanju toga što se desilo. Što možemo iz toga naučiti, odnosno kako se nositi, ne znam, u nekim interkulturalnim situacijama i s drugim mladim ljudima iz našeg okruženja, iz država koje smo u nekom trenutku smatrali neprijateljima, ili su tako prezentirane. Ili su bile, svejedno. (Lovorka Bačić, Centar za mirovne studije, Zagreb, Hrvatska, Nacionalne konzultacije sa mladima o Inicijativi za osnivanje REKOM-a, Selce, Hrvatska, 3. prosinca, 2009)

Da li je moguće da žrtve dolaze u škole i pričaju svoja iskustva? Treba čuti i nasilnike koji se kriju iza žrtava. Njih treba čuti da bi se vidjelo do kuda čovjek može ići.

... Postoji obilazak Jasenovca, ljudi idu skupno na takva mjesta. Da li ima smisla da onda, budući da Documenta radi suočavanje i svjedočanstva žrtava, da li moguće da onda neke žrtve dolaze u škole i druga mjesta i govore svoja iskustva. Ali, meni bi bilo zanimljivije čuti nasilnika, a ne žrtvu. Mislim, žrtve uvijek slično zvuče, zanimljivije je da neki vojnici hodaju okolo i pričaju o tome što su radili i kako su radili itd. Znači, da ti mladi ljudi uopće vide što to znači. Uopće, ideja kako se osjeća čovjek koji ubije čovjeka. (...) Nasilnici su ti koji su se sakrili iza žrtava, a mladi ljudi naravno da mogu biti nasilni. (...) Tako da je to jedan okidač u svima nama, svim mladim ljudima, tako da možda treba vidjeti što je sa samim nasilnicima. Malo čuti izviđače, znate što su bili izviđači u ratu, oni koji sijeku uši, noseve itd. I to je ono fascinantno do kuda čovjek može ići. (Marina Globočnik, FadeIn, Zagreb, Hrvatska, Nacionalne konzultacije sa mladima o Inicijativi za osnivanje REKOM-a, Selce, Hrvatska, 3. prosinca, 2009)

Krucijalno je podučavati djecu i mlade o zajedničkim stvarima koje smo imali prije devedesetih i kako je došlo do takvih (ratnih) stvari.

... Ima ogromna količina mitologije u školama. Međutim, osim ovog područja koje se bavi ratom, raspadom bivše države i počinjenim zločinima, krucijalno je podučavati djecu i mlade o zajedničkim stvarima koje smo imali prije 1990. godine. To je područje koje nije čak ni

interpretirano u udžbenicima povijesti, o tome imamo stranicu ili dvije. Tako da mislim da je i taj segment također bitan. Znači, obrazovanje u području povijesti, jer ovo sad ulazi u to što je bilo prije, kako je uopće došlo do takvih stvari. (...) Kroz formalne jedinice radi svoje narative, društvene i kulturološke. Jako je teško tu postići objektivnost, čak i u samome tekstu, jer znamo da je to jedan subliminalni proces oblikovanja svijesti klasne, nacionalne i rasne. (...) Oni koji obrazuju trebali bi doći do neke razine objektivnosti, pa sve do zajednice i do roditelja. Znači, do sveukupnog procesa. (Marija Hrebac, Mreža mladih Hrvatske, Zagreb, Nacionalne konsultacije sa mladima o Inicijativi za osnivanje REKOM-a, Selce, Hrvatska, 3. prosinca, 2009)

Ne podržavam dovodenje u školu tlačitelja ili žrtava. Imamo puno više posla oko suočavanja sa sadašnjošću.

Ja svom djetetu ne bih dozvolila suočavanje i jako bih se pobunila da neko dovede u školu bilo žrtvu, bilo tlačitelja. I ne podržavam to. Mislim da imamo puno više posla oko suočavanja sa sadašnjošću, oko otvaranja očiju prvenstveno samima sebi oko toga što se događa oko nas. (Vesna Vilus, Domaći, Karlovac, Hrvatska, Nacionalne konsultacije sa mladima o Inicijativi za osnivanje REKOM-a, Selce, Hrvatska, 3. prosinca, 2009)

Po školama i fakultetima diljem Hrvatske postaviti info pultove da se informiraju o REKOM-u i organiziraju predavanja.

... Najbitnija je preporuka da se po školama i fakultetima diljem Hrvatske postave info pultovi na kojima će se mladi moći informirati o REKOM-u, ali isto tako pokušati organizirati kratka predavanja unutar same nastave o REKOM-u. (...) Kolege iz Ferijalnog hostelskog saveza nude svoje volontere kojih je prilično veliki broj, dvjestotinjak, da se angažiraju oko prikupljanja potpisa. (...) Da se postave info pultovi po hostelima u sklopu Ferijalnog saveza u Hrvatskoj, točnije njih šest, gdje će se mladi iz Hrvatske, ali i ostali, moći informirati o ovoj temi. (...) Kolega iz udruge K.V.A.R.K. iz Križevaca je rekao da se njegova udruga može angažirati oko prikupljanja potpisa i organizirati radionice na kojima bi se diskutiralo o REKOM-u i prikazivali filmovi. (Darija Marić, Documenta, Zagreb, Hrvatska, Nacionalne konsultacije sa mladima o Inicijativi za osnivanje REKOM-a, Selce, Hrvatska, 3. prosinca, 2009)